

TAAL

beheersing

Tijdschrift voor Taalbeheersing is een viermaandelijks tijdschrift voor onderzoek naar taal- en tekstgebruik. Het richt zich op schriftelijke en mondelinge taalvaardigheid, vormen en functies van verbale communicatie en taalkundige kenmerken van communicatie. Het tijdschrift biedt ruimte aan onderzoek vanuit verschillende disciplines zoals functionele taalkunde, toegepaste tekstwetenschap, communicatiekunde, toegepaste psychologie en leerpsychologie. Tijdschrift voor Taalbeheersing verschijnt drie keer per jaar. De digitale versie van het tijdschrift treft u aan op www.letterentijdschriften.nl.

Redactie

Prof.dr. T. van Haaften, Prof. dr. mr. P.J. van den Hoven, Prof. dr. C.J.M. Jansen

Redactie boekbeoordelingen

Dr. H. Jansen, Leiden University Centre for Linguistics (LUCL), Leerstoelgroep Taalbeheersing van het Nederlands, P.N. van Eyckhof 1, Postbus 9515, 2300 RA Leiden.

E-mail: h.jansen@hum.leidenuniv.nl.

Redactieraad

Dr. J. Berenst, Prof.dr. H. van den Bergh, Dr. E.T. Feteris, Dr. B.J. Garssen, Prof.dr. P. Gillaerts, Prof.dr. H. Hoeken, Prof.dr. G. Jacobs, Prof.dr. J.C. de Jong, Prof.dr. M.D.T. de Jong, Prof.dr. E.C.W. Krabbe, Prof.dr. A.A. Maes, Dr. H.J. Mazeland, Prof.dr. M. van Mulken, Dr. H.L.W. Pander Maat, Prof.dr. J. Renkema, Prof.dr. G.C.W. Rijlaarsdam, Prof.dr. T.J.M. Sanders, Dr. J. Schilperoord, Dr. A.F. Snoeck Henkemans, Prof.dr. W.P.M.S. Spooren, Prof.dr. W. Van Belle

Redactieadres

Dr. H. Jansen, Leiden University Centre for Linguistics (LUCL), Leerstoelgroep Taalbeheersing van het Nederlands, P.N. van Eyckhof 1, Postbus 9515, 2300 RA Leiden.

E-mail: h.jansen@hum.leidenuniv.nl.

Uitgever

Koninklijke Van Gorcum bv, Postbus 43,
9400 AA Assen, telefoon 0592-379555/fax 0592-379552.

E-mail: taalbeheersing@vangorcum.nl. Internet: www.vangorcum.nl.

Ter Inleiding

Op 8 januari 2013 nam Peter Jan Schellens afscheid als hoogleraar Taalbeheersing van het Nederlands aan de Letterenfaculteit van de Radboud Universiteit. Schellens is decennialang een voorman geweest in de taalbeheersing. Zo was hij vele jaren redacteur van dit tijdschrift. Daarnaast heeft hij veel gepubliceerd op het terrein van de taalbeheersing en dan met name op het terrein van zijn specialisme, argumentatie en retorica. Ook heeft hij een indrukwekkend aantal promovendi afgeleverd in de loop van zijn hoogleraarschappen aan de Universiteit Twente en de Radboud Universiteit Nijmegen.

Een deel van die promovendi presenteerde tijdens een symposium voorafgaand aan Schellens' afscheidscollege recent onderzoek. Van die presentaties is een selectie omgewerkt tot een artikel. Die bijdragen vindt u, samen met de artikelversie van het afscheidscollege van Schellens zelf, in dit nummer.

Peter Jan Schellens behandelt in zijn bijdrage de vraag of debatten feller van toon worden. Hij maakt een analyse van argumentatie en stijl in de bijdragen tot een recente discussie over het bijvoeren van hongerende dieren in de Oostvaardersplassen. Ook behandelt hij de vraag of er een relatie is met de context waarin dat debat plaatsvindt (internet, Tweede Kamer).

De bijdrage van Jos Hornikx geeft een overzicht van sterktes en zwaktes van sociaal-psychologische en argumentatietheoretische benaderingen van argumentkwaliteit. Hij stelt voor het onderzoek een nieuwe impuls te geven door een Baysiaanse benadering van argumentkwaliteit uit te werken.

Joyce Karreman, Nicole Loorbach en Michaël Steehouder rapporteren over hun onderzoek naar motiverende elementen in instructieve teksten gericht op oudere gebruikers. In twee studies onderzoeken ze of motiverende elementen geaccepteerd en begrepen worden, en of die elementen bijdragen aan vertrouwen in de taakuitvoering.

Luuk Van Waes en Mariëlle Leijten laten zien hoe *Inputlog* gebruikt kan worden om een beter zicht te krijgen op dynamische aspecten van het schrijfproces. Daarmee proberen ze het begrip 'vloeiend schrijven' meer handen en voeten te geven. Langs inductieve weg komen ze tot empirische kenmerken die corresponderen met vijf aspecten van het schrijfproces: productie, procesvarianatie, revisie, pauzegedrag en brongebruik. Tezamen leveren die een multidimensioneel model van vloeiendheid op.

Christian Burgers en Margot van Mulken ten slotte breiden het onderzoek naar de retorische effecten van ironie uit met een model voor het ironisch spectrum waarmee theoretische en empirische inzichten in de werking van ironie kunnen worden geïntegreerd.

In een slotwoord zei Schellens dat hij geen school gesticht heeft. Onzes inziens laten deze bijdragen tezamen zien dat hij in ieder geval wel een klas van zeer getalenteerde onderzoekers heeft opgeleid.

Graag maken we van de gelegenheid gebruik om dank te zeggen aan de redactie van het Tijdschrift voor Taalbeheersing en aan Huub van den Bergh, Bart Garssen, Eric Krabbe, Luuk Lagerwerf, Leo Lentz, Fons Maes, Joost Schilperoord en Carel van Wijk voor hun bijdrage aan het reviewproces.

De gastredactie,
Wilbert Spooren en Carel Jansen